

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

04.09.2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 024 «Хореографія»

Освітній рівень Перший «бакалаврський»

Інститут мистецтв

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин зведено з робочим навчальним
планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1674/17
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2017 р.

А. О. Таранник

Робоча програма «Мистецтво балетмейстера» для студентів 1 курсу, галузь² знань **02 «Культура і мистецтво»**, за спеціальністю **024 «Хореографія»**, освітній рівень **Перший «бакалаврський»**

Розробник: Вітковський В.В., доцент кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) хореографії

Протокол від. “28” серпня 20 17 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) _____

(підпис)

Медвідь Т.А.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Структура програми навчальної дисципліни.....	6
1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
3. Програма.....	8
4. Навчально-методична карта дисципліни «Мистецтво балетмейстера» ..	9
5. Карта самостійної роботи.....	10
6. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	11
7. Методи навчання.....	12
8. Методичне забезпечення курсу.....	13
9. Питання до контрольної роботи.....	13
Рекомендована література.....	14

Пояснювальна записка.

Балетмейстер – творча професія, яка потребує від людини дуже багато теоретичних та практичних знань та навичок, вміння працювати з людьми й безпосередньо таланту. Балетмейстер не тільки вигадує хореографічний текст, малюнок танцю, тобто будує композицію танцю, але й користуючись усіма засобами хореографічного мистецтва, прагне втілити свій задум в сценічних образах, виразити певні думки та почуття. Балетмейстер повинен буди дуже досвідченою людиною, яка володіє не тільки професіональними секретами хореографічного мистецтва, але й розбирається в подібних видах мистецтва – драматургії, музиці, образотворчому мистецтві, літературі.

Метою курсу є високоякісна хореографічна підготовка студентів до праці в балетних трупах театрах, хореографічних колективах, ансамблях танцю.

Головним завданням курсу мистецтва балетмейстера є правильне вміння використовувати знання сучасного лексичного матеріалу. Студент повинен отримати та засвоїти необхідну теоретичну базу із історії сучасної хореографії, а також практичну базу з методики вивчення сучасного танцю. Студент повинен ознайомитися з основними поняттями балетмейстерського мистецтва, з основними законами та прийомами постановки хореографічного твору, оволодіти знаннями, уміннями та прийомами постановки хореографічного твору, оволодіти знаннями, уміннями та навичками.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- теоретичну спадщину відомих хореографів;
- драматичну та балетну режисуру;
- основи композиції та імпровізації.

уміти:

- правильно аналізувати, відчувати музичний матеріал для виконання рухів, вправ, комбінацій;

- використовувати отримані знання та вміння для складання учбових та танцювальних комбінацій і етюдів з сучасної хореографії;
- поєднувати елементи руху по динаміці виконання; використовувати навички в композиціях та імпровізувати для створення власних оригінальних хореографічних постановок;
- співвідносити елементи рухів по динаміці виконання;
- будувати композицію танцю різних хореографічних форм;
- за допомогою виразних засобів та за законами композиції танцю створювати танцювальні номери

Програма побудована згідно вимогами кредитно-модульної системи. Навчання з дисципліни «Мистецтво балетмейстера» відбувається у формі лекцій, практичних занять.

Структура програми навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера»

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Курс:	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3.00.</p> <p>Змістові модулі: 1 модуль.</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 90</p> <p>Тижневих годин: 4 год.</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 02 «Культура і мистецтво»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 024 «Хореографія».</p> <p>Освітній рівень: Перший «бакалаврський».</p>	<p><i>Нормативна</i></p> <p>Рік підготовки: 1.</p> <p>Семестр: 2.</p> <p><i>Аудиторні заняття:</i> 72 годин, з них:</p> <p><i>Лекції:</i> 4 год.</p> <p><i>Практичні заняття:</i> 68 год.</p> <p>Модульний контроль: 6 год.</p> <p><i>Самостійна робота</i> 12 год</p> <p>Вид контролю: -</p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

№	Тема	Семестр	Кількість годин					
			Всього	Аудиторні	Лекційні	Практичні	МКР	всього
І Змістовий модуль. Мистецтво балетмейстера. Танець. Хореографія.								
1	Види хореографії. Види танцю.	2	90	68	2	18	2	4
2	Жанри хореографії. Стилi хореографії.				2	18	2	4
3	Художній образ. Хореографічний образ.					16	2	2
4	Фольклор як основа професійного мистецтва					16		2
Всього за 2 семестр				68	4	68	6	12

3. Програма.

І. Змістовий модуль.

Мистецтво балетмейстера Танець. Хореографія.

Тема № 1: Види хореографії. Види танцю.

Лекційне заняття:

1. Знайомство з літературою стосовно даної теми.

Практичні заняття:

План:

1. Специфіка хореографії
2. Види хореографії.
3. Види танцю
4. Перегляд відео-матеріалу стосовно даної теми.
5. Підбір сюжету для власних постановок.
6. Підбір музичного матеріалу.
7. Постановка власного номеру.

Форма контролю: Контрольне опитування.

Тема № 2: Жанри хореографії. Стилi хореографії.

Лекційне заняття:

1. Поняття «Жанри хореографії».

Практичні заняття:

План:

1. Відмінність жанрів та стилів хореографії.
2. Драматургія номеру.
3. Повторення вивченого матеріалу.

Форма контролю: Контрольне опитування.

Тема № 3: Художній образ. Хореографічний образ.

Практичні заняття:

1. Поняття «Художній образ».
2. Поняття «Хореографічний образ».
3. Постановка етюдів на вільну тему.
4. Відпрацювання вивченого та поставленого матеріалу.
5. Аналіз власних постановок з використанням хореографічних комбінацій.

Тема № 4: Фольклор як основа професійного мистецтва

Практичні заняття:

1. Аналіз роботи із фольклором
2. Робота над акторською майстерністю.
3. Робота над сценічним рухом і пластикою.
4. Аналіз власних хореографічних комбінацій.
5. Відпрацювання вивченого матеріалу.

Форма контролю: Контрольний показ.

4. Навчально-методична карта дисципліни.

Разом: 60 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 52 год.,

модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Мистецтво балетмейстера Танець. Хореографія.			
Кількість балів за модуль	471 бал			
Теми лекцій	Види хореографії. Види танцю. (відвідування – 1 бал)	Жанри хореографії. Стилі хореографії. (відвідування – 1 бал)		
Теми практичних	Види хореографії. Види танцю. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 99 балів	Жанри хореографії. Стилі хореографії. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 99 балів	Художній образ. Хореографічний образ. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 88 балів	Фольклор як основа професійного мистецтва (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 88 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1,2, 3 (75 балів)			

5. Карта самостійної роботи

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль II. Мистецтво балетмейстера Танець. Хореографія.		
Види хореографії. Види танцю.	Практичні заняття, модульний контроль, ПМК	5
Жанри хореографії. Стилi хореографії.	Практичні заняття, модульний контроль, ПМК	5
Художній образ. Хореографічний образ.	Практичні заняття, модульний контроль, ПМК	5
Фольклор як основа професійного мистецтва	Практичні заняття, модульний контроль, ПМК	5
<i>Разом: 12 год.</i>	<i>Разом: 20 балів</i>	

6. Система поточного і підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Мистецтво балетмейстера» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

Систему рейтингових балів подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекційних занять	1	2	2
2.	Відвідування практичних занять	1	34	34
3.	Робота на практичних заняттях	10	34	340
4.	Модульна контрольна робота	25	3	75
5.	Самостійна робота	4	5	20
	Всього без підсумкового контролю			471

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування.
- **Методи письмового контролю:** підсумкове письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

**Розподіл балів, які отримують студенти
2 сем.**

Поточне тестування та самостійна робота					Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахування коефіцієнта
Змістовий модуль № 1.							
T1	T2	T3	T4	МКР	471		
105	105	93	93	75			

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному)

занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Методи навчання.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна)
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

- Складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- Підготовка доповідей з теми модуля;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

8. Методичне забезпечення курсу.

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

9. Питання до контрольної роботи.

1. Специфіка танцювальної мови у сучасній хореографії.
2. Основні компоненти та риси професійної діяльності балетмейстера.
3. Хореографія як вид мистецтва.
4. Балетмейстер та сфера його діяльності.
5. Балетмейстер – художній керівник хореографічного колективу.
6. Сценічна техніка та сценографія.
7. Основи хореографічної драматургії.
8. Малюнок танцю.
9. Закони драматургії та їх використання в хореографії.
10. Музика як основа хореографії.
11. Особливості творчого процесу в хореографії.
12. Постановочна робота балетмейстера.
13. Робота балетмейстера над сучасною темою.
14. Робота балетмейстера з художником.
15. Сценічна обробка фольклорного танцю.
16. Робота балетмейстера при забудові художнього образу.
17. Композиція танцю.
18. Я - балетмейстер.
19. Хореографічні форми.
20. Природа танцювального мистецтва.
21. Принципи хореографічної композиції.

Рекомендована література

Основна література:

1. Захаров Р. Искусство балетмейстера—М.: Искусство, 1954.
2. Захаров Р. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта. - М.: Искусство, 1983.
3. Захаров Р. Работа балетмейстера с исполнителем. - М.: Искусство, 1967.
4. Балет. Энциклопедия (под редакцией Ю. Григоровича) — М.: Советская энциклопедия, 1980.
5. Сломинский Ю. Драматургия балетного театра XIX века. — М., 1977.

Додаткова література:

1. Добровольская Г. Н. Танец, пантомима, балет. — Л.: Искусство, 1975.
2. Кандинский В. Точка и линия на плоскости. — СПб.: Азбука-классики, 2004.
3. Кристи Г. В. Основы актёрского мастерства. — М.: Советская Россия, 1970.
4. Лопухов Ф. Хореографические откровения. - М.: Просвещение, 1971.
5. Мочанов Ю. А. Композиция сценического пространства. — М.: Просвещение, 1981.
6. Музыка и хореография современного балета. Сборник статей. Вып.2. — Л., 1977.
7. Новерр Ж. Ж. Письма о танце и балетах. — Л.-М., 1965.